

سوالات شایع در مورد درمان نگهدارنده با متادون MMT

- آیا درمان نگهدارنده با متادون واقعا یک جایگزینی ساده قرص با مواد مخدر است یا به نوعی خصوصیات یک درمان واقعی را دارد؟
- اگر قرار است ماده ای را جایگزین ماده ای دیگر کنیم چگونه می توان آن را درمان نامید؟
- دوستان من می گویند ما تریاکی یا کراکی هستیم و تو قرصی هستی و این قرص ها خیلی بدتر از مواد است؟!

یکی از بحث برانگیزترین درمان هایی که در مورد درمان اعتیاد مطرح شده است **درمان نگهدارنده با متادون است** و چون متادون خود یک مخدر است این شبهه برای افراد ایجاد می شود که پزشک به جای اینکه مرا ترک بدهد و کاری کند که من ماده ای را مصرف نکنم مرا قرصی کرده است لذا بسیاری از افراد زیر بار این درمان نمی روند .

این افراد در واقع شناخت درستی از بیماری وابستگی به مواد ندارند. بسیاری از بیماران در ابتدا تصور می کنند که محال است دارویی وجود داشته باشد که با یکبار مصرف آن در روز به مدت حداقل ۲۴ ساعت نیاز به سوء مصرف هیچ ماده مخدر دیگری نداشته باشند. اگر در روند پذیرش بیمار از مشاوره تا شروع درمان راه درست و منطقی را در پیش گرفته باشیم وقتی بیمار برای اولین بار می فهمد که با خوردن متادون در یک وعده واقعا نیاز به سوء مصرف هیچ ماده مخدر دیگری ندارد بقدری ابراز خوشحالی می کند که درمانگر را نیز به وجد می آورد!

آنها به اعتیاد تنها به عنوان مصرف یک ماده نگاه میکنند در حالی که اعتیاد یا وابستگی به یک ماده تنها عادت به مصرف یک ماده نیست و فرد معتاد بعد از مدتی مصرف دیدگاهش نسبت به دنیا تغییر می کند و همه چیز را از منظر نشنگی و خماری می بیند. توانایی خود را برای لذت بردن از زندگی از دست می دهد و روابطش با افراد سالم از بین می رود و روابط

جدیدی را با افراد سطح پایین تر فرهنگی و اجتماعی برقرار می کند و فرهنگ خاص آنها را پیدا می کند و نوع کلامش عوض می شود و برای تامین هزینه مواد مصرفی دست به اعمال خلاف میزند .

خلاصه کلام/اینکه اعتیاد تمام زندگی فرد را تحت تاثیر قرار می دهد و رفتارش را عوض می کند به گونه ای کسی رغبت مرادده با آنها را پیدا نمی کند و حتی پزشکان نیز از آنها پرهیز می کنند و از کنار آنها می گذرند .

پس ما با مصرف یک ماده سرو کار نداریم بلکه با یک سری رفتارهای منفی اعتیادی سروکار داریم که باید آنها را اصلاح کنیم **و به همین دلیل اعتیاد یک بیماری مزمن و عود کننده است که نیاز به درمان طولانی مدت دارد.**

باز به همین دلیل برای افرادی با ملاک های خاص ، درمان نگهدارنده با متادون توصیه می شود که مزیت های زیادی نسبت به ادامه مصرف دارد.

1.عرضه ارزان : به دلیل ارزان بودن درمان با متادون فرد مجبور به مصرف مواد گران قیمت و صرف هزینه های خانمان برانداز و احيانا دزدی نیست.

2.عرضه خوراکی و غیرتزریقی : به دلیل عدم مصرف تزریقی احتمال بسیاری از بیماری های مسری نظیر هپاتیت ایدز و مشکلات قلبی و ... کم می شود.

3.خالص و بهداشتی : بسیاری از موادی که معتادان مصرف می کنند ناخالصی های زیادی دارد که هر کدام ضررهای خاص خود را دارد در حالی که داروی متادون در کارخانه و تحت شرایط استریل تهیه می شود و هیچ گونه ناخالصی ندارد.

4.اثر ملایم و بطئی : بسیاری از موادی که توسط افراد معتاد مصرف می شوند سریعا وارد بدن می شوند و سریعیز خارج می شوند برای همین افراد تغییرات سریع خلقی پیدا می کنند که بسیار شدید بوده و برای اطرافیان قابل قبول نیست و نمی توانند چرت زدن یا پرحرفی بیمار را تحمل کنند در حالی که متادون به آرامی وارد بدن شده و به آرامی خارج می شود لذا تغییرات خلقی زیادی ندارند و رفتارهای آنها معمولی تر می شود.

5.عرضه در مراکز سالم و توسط اشخاص درمانگر : این مزیت باعث عدم برخورد فرد با محیط های آلوده و افراد ناباب می گردد در نتیجه فرد در معرض ریسک کمتری از نظر درگیری و قانون شکنی و تبعات ناشی از آن قرار می گیرد و با افرادی نظیر پزشک و روانشناسان و پرستاران برخورد دارد که احترام او را نگه داشته و با او به مهربانی برخورد می کنند.

6.تهیه مواد از راه قانونی و تحت نظارت دولت : در درمان با متادون فرد مواد جایگزین را از راه کاملا قانونی تهیه می کند و مصرف او کاملا تحت کنترل است و نیازی به نقض قانون ندارد.

7.نظارت دقیق بر مصرف : بسیاری از مصرف کننده مواد غیر قانونی بر اثر مصرف بیش از اندازه دچار مسمومیت می شوند و جان خود را از دست می دهند در حالی که در زمان درمان با متادون احتمال مسمومیت به دلیل نظارت پزشک بسیار کم و بعید است. از طرف دیگر نظارت دقیق باعث می شود فرد از نظر مصرف مواد دیگر تحت پایش قرار گیرد و امکان مصرف مواد دیگر نیز کمتر می شود .

1. فرد دیگر نیازی به تهیه پول مواد مخدر ندارد و در نتیجه بزهکاری برای تهیه پول مواد کاهش یافته و در نهایت رفاه خانواده افزایش می یابد.

2. کنترل علائم ترک مواد باعث می شود که فرد ثبات روانی و رفتاری داشته باشد و کاهش پرخاشگری باعث تغییر مثبت شخصیتی و بهبود می شود .

3. حذف مسئله تزریق : احتمال انتقال ویروس HIV که عامل بیماری AIDS است با تزریق مواد مخدر و استفاده از سرنگ مشترک ۶۸٪ است که عامل مهمی در گسترش این بیماری است و این افراد ویروس این بیماری را به همسر و شریک جنسی خود منتقل می کنند که با مصرف متادون این احتمال صفر می شود . اگر حتی هیچ یک از فایده های درمان با متادون را قبول نکنیم ، همین یک فایده درمان با متادون را توجیه می کند.

4. کاهش پرداخت پول به دلالان مواد : با وارد شدن هر فرد وابسته به مواد مخدر به درمان نگهدارنده با متادون یک مشتری از چرخه مصرف مواد خارج می شود که طبیعتاً به ضرر دلالان مواد و کاهش سود آنها است.

5. کاهش مسمومیت و در نتیجه مرگ و میر از مواد مخدر : در صورتی متادون تحت نظارت تیم درمانگر مصرف شود احتمال مسمومیت و مرگ و میر ناشی از مصرف مواد مخدر کاهش می یابد.

6. مشارکت بالا در درمان : نسبت به سایر درمان ها بیماران ماندگاری بیشتری در درمان دارند و عملاً در درمان موفق تر

هستند که نشان دهنده اثر بخشی درمان است.

7. جلب همکاری خانواده : به دلیل مدت زمان طولانی درمان و ماندگاری فرد بیمار در درمان و احتمال کم مصرف مواد در هنگام درمان ، اعتماد و امید خانواده به درمان بیشتر شده و امکان همراهی خانواده در جهت بازسازی شرایط اجتماعی و فردی و روانی به طور صحیح بالا می رود.

8. کاهش انگ معتاد بر بیماران وابسته به مواد مخدر : وقتی که بیمار در درمان قرار می گیرد نگاه جامعه نسبت به او کم کم عوض می شود و به او به جای مجرم به دیده یک فرد نیازمند کمک نگاه می کنند.

9. تماس طولانی با درمانگران : فراموش نکنیم که افراد وابسته به مواد به دلیل مصرفشان با افراد مجرم سرو کار خواهند داشت و فرصتی برای برقراری یک رابطه محترمانه اجتماعی ندارد لذا در طول درمان با متادون می توانند برقراری روابط سالم را تجربه کنند و یاد بگیرند.

10. کاهش عوارض مواد ناخالص افزوده شده به مواد مخدر : دلالان مواد مخدر با هر بار معامله مواد مخدر ناخالصیهایی به مواد می افزایند که طبیعتاً عوارض آنها به مصرف کننده مواد تحمیل می شود. درمان با متادون فرد را از عوارض این ناخالصی ها و بیماریهای ناشی از آن می رهند.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

استان زنجان

مرکز آموزشی و درمانی شهید دکتر بهشتی

سوالات شایع در مورد درمان نگهدارنده با متادون

MMT

واحد آموزش پرستاری

تاره

